

T Ü R M O B

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

Sirküler No: 6

Mart 2021

GENÇ GİRİŞİMCİLERDE KAZANÇ İSTİSNASI

MALİ MEVZUAT
YORUM / UYGULAMA
SİRKÜLERİ

[Bu Sirküler; TÜRMOB 'un Resmi Görüşünü yansıtmaz ve bağlayıcılığı yoktur. Meslek Mensuplarına sadece yardımcı olmak amacıyla mali konularda aydınlatıcı bilgi aktarmak ve tartışmalı konulara dikkat çekmek amacıyla Mesleki Mevzuatı İzleme Kurulu tarafından hazırlanmış ve Kurulda oybirliği ile kabul edilmiştir.]

ÖNSÖZ

Mali Müşavirlik mesleği bilgi ve birikime dayanan bir meslektir. Bu yüzden TÜRMOB ve Odalarımızın eğitim temel önceliği oldu ve olmaya devam edecektir. Meslektaşlarımızın ihtiyaç duyacakları bilgiye en doğru ve en sağlıklı bir biçimde ulaşmaları için eğitim faaliyetleri, yayınlar gerçekleştiriyoruz. Bu çalışmalarımızdan birisi de, Mali Mevzuat Yorum Uygulama Sirküleridir.

Meslektaşlarımıza yardımcı olmak amacıyla mali konularda aydınlatıcı bilgi aktarmak ve tartışmalı konulara dikkat çekmek amacıyla, Mesleki Mevzuatı İzleme Kurulu tarafından hazırlanan, Mali Mevzuat Yorum Uygulama Sirkülerinin altıncısını sizlerin istifadesine sunuyoruz. Mali Mevzuat Yorum Uygulama Sirkülerini hazırlayan Meslek Mevzuatı İzleme Kurulumuza teşekkür ederiz.

Genç Girişimcilerde Kazanç İstisnasını konu alan bu Sirkülerimiz, uygulamacılara yardımcı olmak amacıyla konu

açıklamaları, mevzuat ve özeldeler değerdendirilerek hazırlanmıştır. Genç Girişimcilerde Kazanç İstisnası Mali Mevzuat Yorum Uygulama Sirkülerimizin meslektaşlarımıza faydalı olmasını diliyoruz.

Emre KARTALOĞLU
TÜRMOB Genel Başkanı

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	1
GİRİŞ	5
I. İSTİSNADAN FAYDALANABİLECEK OLANLAR	8
II. İSTİSNADAN YARARLANMANIN KOŞULLARI	9
1. İşe başlamanın kanuni süresi içinde bildirilmiş olması	9
2. İşin Mükellef Tarafından yürütülmesi	10
III. İSTİSNA UYGULAMASINDA ÖZELLİKLİ DURUMLAR	12
1. Faaliyetin ortaklık olarak yürütülmesi	12
2. İşletmenin devralınması	13
3. Mevcut bir işletmeye veya mesleki faaliyete sonradan ortak olunmaması	15
4. İşin terki ve tekrar başlanması	15
5. Faaliyet alanı değişikliği veya yeni faaliyete başlama	16

IV. İSTİSNA UYGULAMASI.....	18
1. Yararlanılacak İstisna Tutarı.....	18
2. Kıst Dönemde istisna uygulaması.....	18
3. Birden fazla gelir unsurundan kazanç sağlama	19
4. İstisnanın tevkifata etkisi ve tevkifatın mahsup edilebilirliği	21
5. İstisnanın yıllık beyanda bulunma yükümlülüğüne etkisi.....	23
6. Geçici vergi beyanlarında istisna uygulaması.....	24
SONUÇ VE ÖNERİ	24
Ek	27
GENÇ GİRİŞİMCİLERDE TEŞVİK İSTİSNASINA İLİŞKİN	27

GİRİŞ

Genç girişimcilere teşvik indirimi mevzuatımıza, Gelir Vergisi Kanununa 4/12/1985 tarih ve 3239 sayılı Kanununun 41. maddesi ile eklenen **“Eğitim, Öğretim Ve Sağlık Hizmet İşletmelerinde Kazanç İstisnası”** başlıklı maddenin 26/12/1993 tarih ve 3946 sayılı Kanununun 38. maddesi ile yürürlükten kaldırılması sonucu ortaya çıkan mülga maddenin 29.1.2016 tarih ve 6663 sayılı Kanunun¹ 1. maddesi ile yeniden düzenlenmesi sonucu oluşan mükerrer 20. madde ile girmiştir. Madde düzenlemesi aşağıdaki şekildedir.

Genç girişimcilerde kazanç istisnası:

Mükerrer Madde 20 – Ticari, zirai veya mesleki faaliyeti nedeniyle adlarına ilk defa gelir vergisi mükellefiyeti tesis olunan ve mükellefiyet başlangıç tarihi itibarıyla yirmi dokuz yaşını doldurmamış tam mükellef gerçek kişilerin, faaliyete başladıkları takvim yılından itibaren üç vergilendirme dönemi boyunca elde ettikleri bu kazançlarının

1 10.2.2016 tarih ve 29620 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.

75.000 Türk lirasına kadar olan kısmı, aşağıdaki şartlarla gelir vergisinden müstesnadır.

1. İşe başlamanın kanuni süresi içinde bildirilmiş olması,
2. Kendi işinde bilfiil çalışılması veya işin kendisi tarafından sevk ve idare edilmesi (Çırak, kalfa veya yardımcı işçi çalıştırmak ya da seyahat, hastalık, askerlik, tutukluluk ve hükümlülük gibi zaruri ayrılmalar dolayısıyla geçici olarak işinde bilfiil çalışmamak bu şartı bozmaz.),
3. Faaliyetin adi ortaklık veya şahıs şirketi bünyesinde yapılması hâlinde tüm ortakların işe başlama tarihi itibarıyla bu maddedeki şartları taşıması,
4. Ölüm nedeniyle faaliyetin eş ve çocuklar tarafından devralınması hâli hariç olmak üzere, faaliyeti durdurulan veya faaliyetine devam eden bir işletmenin ya da mesleki faaliyetin eş veya üçüncü dereceye kadar (bu derece dâhil) kan veya kayın hısımlarından devralınmamış olması,
5. Mevcut bir işletmeye veya mesleki faaliyete sonradan ortak olunmaması.

İstisna kapsamındaki faaliyetlerden kazanç elde edilmemesi veya istisna haddinin altında kazanç elde edilmesi hâllerinde dahi yıllık beyanname verilir.

Bu istisnanın, bu Kanununun 94 üncü maddesi uyarınca tevkif suretiyle ödenecek vergiye şümulü yoktur.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

Maddenin gerekçesi ise aşağıdaki şekildedir.

“Madde ile, ekonomik büyüme ve kalkınmanın itici gücü, yenilik ve yaratıcılığın en önemli kaynaklarından biri olan genç girişimcilere kazanç istisnası getirilmektedir. Bu amaçla ticari, zirai veya mesleki faaliyeti nedeniyle adlarına ilk defa gelir vergisi mükellefiyeti tesis edilen yirmidokuz yaşını doldurmamış tam mükellef gerçek kişilere, elde ettikleri söz konusu kazançlarınının 103 üncü maddede yazılı tarifinin ilk gelir diliminde yer alan tutara kadar olan kısmı için, maddede yer alan şartlar dahilinde kazanç istisnası sağlanmaktadır. Ayrıca, bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirleme konusunda Maliye Bakanlığına yetki verilmektedir.”

Gerekçede ve Kanun Tasarısında yer alan istisna önerisinde her ne kadar istisna tutarı ile gelir vergisi tarifesi arasında bir ilişki kurulmuşsa da, maddenin TBMM Genel kurulunda görüşülmesi sırasında bu bağ koparılarak, istisna tutarı maktu olarak belirlenmiştir.

Söz konusu maddeye ilişkin idari yorum ise 292 sayılı Gelir Vergisi Genel Tebliği ile açıklanmıştır.

I. İSTİSNADAN FAYDALANABİLECEK OLANLAR

Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 20. maddesinde düzenlenen bu istisnadan;

a) Ticari, zirai veya serbest meslek faaliyeti nedeniyle adına ilk defa gelir vergisi mükellefiyeti tesis eden ve

b) Mükellefiyet başlangıç tarihi itibarıyla yirmi dokuz yaşını doldurmamış,

olan tam mükellef gerçek kişiler yararlanabilirler.

Dolayısıyla, ticari, zirai veya mesleki kazançlar dışındaki diğer gelir unsurları dolayısıyla ilk defa mükellefiyet tesis

edenler ile söz konusu gelir unsurları için dahi olsa ilk defa mükellefiyet tesis eden dar mükellefler, bu istisnadan yararlanamazlar.

II. İSTİSNADAN YARARLANMANIN KOŞULLARI

Yukarıda belirtilen ve istisnadan yararlanma koşuluna haiz olanların, bu istisnadan yararlanabilmeleri için ayrıca aşağıdaki koşulları da sağlamaları gerekmektedir.

1. İşe başlamanın kanuni süresi içinde bildirilmiş olması

Mükelleflerin söz konusu istisnadan faydalanabilmeleri için işe başlamayı kanuni süresi içerisinde bildirmeleri gerekmektedir. İşe başlamanın kanuni süresi içerisinde bildirilip bildirilmediği hususu, Vergi Usul Kanunu (VUK) hükümleri çerçevesinde tespit edilir.

Konumuza ilişkin düzenleme Vergi Usul Kanununun 168. maddesinde yer almıştır. Maddeye göre; gerçek kişilerde işe başlama bildirimlerinin, işe başlama tarihinden itibaren 10 gün içinde kendilerince veya Avukatlık Kanunu-

na göre ruhsat almış avukatlar veya 3568 sayılı Kanuna göre yetki almış meslek mensuplarınca yazılı usulde yapılması gerekmektedir. Yazılı bildirimim posta ile taahhütlü şekilde yapılması da mümkündür(VUK md. 170).

İşe başlama bildiriminin Vergi Usul Kanununda yer alan süre içerisinde yapılmaması durumunda genç girişimci, diğer şartları taşısa dahi söz konusu istisna hükmünden yararlanamaz. İşe başlama bildirimini süresinde yapmamış olanlar için böylece usulsüzlük yaptırımının dışında istisnadan yararlanma hakkını kaybetme şeklinde bir yaptırım daha ortaya çıkmış olmaktadır.

Mükellefiyet tesisi için gerekli işlemlerin yerine getirilmesinden sonra istisnadan yararlanmak için vergi dairesine ayrıca bir başvuru yapılmasına veya talepte bulunulmasına gerek yoktur.

2. İşin Mükellef Tarafından yürütülmesi

Genç girişimci istisnasından yararlanacak olan kişinin işinde bilfiil çalışması veya işinde bilfiil çalışmadığı durumlarda ise işin kendisi tarafından sevk ve idare edilmesi gerekmektedir.

Burada mükellefin kendi işinde bilfiil çalışması, işinde ve bu işin gerektirdiği konularda fikri ve bedeni bir mesai sarf etmesidir. İşte bilfiil çalışılmasa dahi mükellefin işin sevk ve idaresini kendi elinde tuttuğu, işin yürütülmesiyle ilgili kararların kendisince alındığı, işin planlanması veya denetiminin yine mükellef tarafından yapıldığı hallerde de istisna şartı ihlal edilmiş olmaz.

Kendi işinde bilfiil çalışılması veya işin kendisi tarafından sevk ve idare edilmesi şartını sağlayan mükelleflerin, faaliyetin yürütülebilmesi için yanında çırak, kalfa, sekreter, odacı veya yardımcı işçi çalıştırması istisna şartını ihlali olarak kabul edilmez.

Ancak genç girişimci mükellefin seyahat, hastalık, askerlik, tutukluluk ve hükümlülük gibi zaruri ve geçici ayrılmaları dolayısıyla geçici sürelerde fiilen işin başında bulunulmaması halinde de söz konusu şart ihlal edilmiş olmaz.

III. İSTİSNA UYGULAMASINDA ÖZELLİKLİ DURUMLAR

1. Faaliyetin ortaklık olarak yürütülmesi

Adi ortaklık, kollektif şirket veya adi komandit şirket kurarak faaliyette bulunan mükellefler de ayrı ayrı istisnadan yararlanabilir. Bu durumdaki mükelleflerin istisnadan yararlanabilmeleri için tüm ortakların ayrı ayrı istisna şartlarını taşımaları gerekmektedir. Ortaklardan herhangi birinin istisna şartlarını taşınamaması halinde, diğer ortaklar da istisnadan faydalanamaz. Örneğin Bay (A), Bay (B) ve Bay (C), 17/2/2020 tarihinde adi ortaklık şeklinde lokanta işletmeciliği faaliyetine başlamış olup faaliyete başlanıldığı tarihte Bay (A) 27, Bay (B) 29, Bay (C) ise 32 yaşındadır. Bu örnekte Bay (C), 29 yaş şartını ihlal ettiğinden ortakların hiçbiri istisnadan faydalanamayacaktır.

Ancak istisna uygulaması bakımından adi komandit şirketlerde komanditer ortaklar için de istisnanın tüm koşullarını taşıma şartının aranması gereksiz ve yanlıştır. Çünkü komanditer ortağın ortaklıktan elde edeceği geliri, menkul sermaye iradı kategorisinde vergilendirildiğinden

den, bütün koşulları taşısa dahi zaten istisnadan yararlanamayacaktır. Bu nedenle, adi komandit şirketlerde tüm koşulları taşıma şartının sadece komandite ortaklar için aranması gerektiği görüşündeyiz. Bu nedenle Kanunda yer alan bu konudaki koşulun, sadece istisna kapsamında olanların tüm koşulları taşınması şeklinde anlaşılması ve yorumlanması gerekmektedir. Ancak Genel Tebliğ bazında yapılan idari yorumda bu konuda bir istisnai düzenlemeye yer verilmemesi, idari anlayışın aksi yönde olduğunu düşündürmektedir.

2. İşletmenin devralınması

Bir işletmenin veya mesleki faaliyetin devralınması halinde, istisnadan yararlanılabilmesi için işletmenin ya da mesleki faaliyetin devralındığı kişinin eş veya üçüncü dereceye kadar (bu derece dâhil) kan veya kayın hısımlarından olmaması gerekmektedir. Örneğin 27 yaşındaki Bay (D)'nin, 20.2.2020 tarihinde babasına ait kuru temizleme işletmesini devralarak ticari faaliyete başlaması halinde, işi devraldığı babasının 1. derece kan hısımlı olması nedeniyle, istisnadan yararlanması mümkün olmayacaktır.

Bir işletmenin veya mesleki faaliyetin, ölüm dolayısıyla eş ve çocuklar tarafından devralınması halinde, devralan eş veya çocuklar istisnaya ilişkin şartların tamamını taşımaları kaydıyla, istisnadan üç vergilendirme dönemi boyunca yararlanabilirler. Burada ölen mükellefin istisnadan faydalanıp faydalanmadığına bir önem taşımamaktadır. Örneğin 4.4.2019 tarihinde züccaciye işletmeciliği faaliyetine başlayan ve istisnadan yararlanma şartlarının tamamını taşıyan Bay (C), söz konusu istisnadan bir yıl yararlandıktan sonra 3.6.2020 tarihinde vefat etmiştir. İşletmeyi diğer koşulları da taşıyan eşi devralmıştır. Burada işletmeyi devralan eş de 3.6.2020 -31.12.2020 döneminden itibaren üç vergilendirme dönemi boyunca (2020, 2021, 2022 yıllarında) istisnadan tam olarak yararlanacaktır. Bay (C)'nin 1.1.2020 ilâ 3.6.2020 tarihi arasındaki kıst dönem kazançları için mirasçılar tarafından verilecek yıllık gelir vergisi beyannamesinde de istisna tam olarak uygulanacaktır.

Bir başka örnek olarak : 3.5.2014 tarihinden itibaren büfe işleten Bay (S), 28/7/2020 tarihinde vefat etmiş olup büfeyi Bay (S)'nin 20 yaşındaki oğlu (R) devralmıştır. Büfe işletmeciliğini devralan Bay (R) istisnaya ilişkin diğer

şartları da taşımaktadır. Buna göre, Bay (R) 2020 (kıst dönem), 2021 ve 2022 yıllarında söz konusu istisnadan tam olarak yararlanacaktır.

3. Mevcut bir işletmeye veya mesleki faaliyete sonradan ortak olunmaması

Mükelleflerin mevcut bir işletmeye veya mesleki faaliyete sonradan ortak olmaları durumunda istisnadan yararlanmaları söz konusu olmaz. Buna göre, mevcut işletmeye veya ortaklığa sonradan ortak olunması durumunda, diğer tüm şartları taşıyacaklar dahi, ortakların hiçbirisi bu istisnadan yararlanamaz. Çünkü burada işe başlama fiili, sonradan ortak olan genç mükellefin ortaklığa girişinden sonra başlamaktadır.

Kanunun getirdiği bu koşul, maddenin sadece girişimciliği değil, yeni bir işletme veya mesleki faaliyet başlatılması yolu ile genç girişimciliğini teşvik ettiği anlaşılmaktadır.

4. İşin terki ve tekrar başlanması

İstisna şartlarını sağlayan mükelleflerce daha sonra herhangi bir nedenle faaliyetin terk edilmesi durumunda,

terk tarihine kadar elde edilen kazançlar dolayısıyla istisnadan yararlanılacaktır. Faaliyet terk edildikten sonra istisna kapsamındaki söz konusu faaliyetlere tekrar başlanması halinde ise adlarına ilk defa gelir vergisi mükellefiyeti tesis olunması koşu yerine gelmiş olmayacağından istisnadan yararlanmak mümkün olmayacaktır.

Örneğin; Bayan (F), istisna şartlarının tamamını taşıyarak 21.5.2018 tarihinde mimarlık faaliyetine başlamış, ancak bu faaliyetini 3.3.2019 tarihinde terk etmekle birlikte 2.2.2020 tarihinde yeniden faaliyetine başlamıştır. Buna göre; Bayan (F), 2018 ve 2019 yıllarında elde ettiği kazancı dolayısıyla istisnadan yararlanacak ancak, 2.2.2020 tarihinde yeniden işe başladığı faaliyeti için ilk defa işe başlama şartını ihlal etmesi nedeniyle diğer koşulları yerine getirmiş olsa dahi, 2020 ve izleyen yıllar için söz konusu istisnadan yararlanamayacaktır.

5. Faaliyet alanı değişikliği veya yeni faaliyete başlama

İstisnadan yararlananların, yararlanma süresi içerisinde faaliyetlerini ticari, zirai ya da mesleki faaliyet olarak

değiştirmesi veya faaliyet konusunda değişiklik yapması yahut yeni faaliyet alanı eklemesi, istisnadan kalan süre kadar yararlanmaları mümkün olmakla birlikte sonradan başlanan yeni faaliyetin istisna süresini uzatması mümkün değildir. İstisna, her durumda ticari, zirai veya mesleki faaliyeti nedeniyle ilk defa gelir vergisi mükellefiyetinin tesis olduğu dönemden başlamak üzere üç vergilendirme dönemi ile sınırlı olup önceki faaliyete devam edilirken yeni bir faaliyete başlanması istisna süresini uzatmaz.

Örneğin; Bayan (G), 18.4.2017 tarihinde harita mühendisliği faaliyetine başlamış olup istisna şartlarının tamamını taşımaktadır. Bayan (G) ayrıca, 4.8.2018 tarihinde market işletmeciliği, 6/9/2018 tarihinde danışmanlık faaliyetlerine başlamıştır. Buna göre, Bayan (G) 2017, 2018 ve 2019 yıllarında elde ettiği kazancı dolayısıyla istisnadan tam olarak yararlanacaktır. Ancak, yeni bir faaliyete başlanması istisna süresini uzatmayacağından, Bayan (G) 2018 yılında başladığı market işletmeciliği faaliyeti için 2020 yılında, 2019 yılında başladığı danışmanlık faaliyeti için ise 2020 ve 2021 yıllarında istisnadan yararlanamayacaktır.

IV. İSTİSNA UYGULAMASI

1. Yararlanılacak İstisna Tutarı

İstisna, her vergilendirme döneminde yıllık 75.000 Türk lirası olarak uygulanacak olup, bir vergilendirme döneminde istisna tutarının altında kazanç elde edilmesi durumunda istisnadan yararlanılmayan tutar ertesi yıla devretmemektedir. Örneğin, 1.10.2020 tarihinde kuaförlük faaliyetine başlayan ve istisnadan yararlanma şartlarının tamamını taşıyan Bayan (B)'nin, 1/10/2020 -31/12/2020 tarihleri arasında elde ettiği ticari kazancı 45.000 Türk lirasıdır. Bayan (B)'nin, 2020 yılında yararlanabileceği istisna tutarı 45.000 Türk lirası olup kalan tutar olan 30.000 Türk lirası ertesi yıla devredilemeyecektir.

2. Kıst Dönemde istisna uygulaması

Takvim yılı içerisinde işe başlanması veya işin terk edilmesi durumlarında; işe başlama tarihinden yıl sonuna kadar olan kıst dönem bir vergilendirme dönemi, takvim yılı başından işin terk edildiği tarihe kadar olan kıst dönem ise bir vergilendirme dönemi sayılacak olup bu dö-

nemler için istisnadan tam olarak yararlanılır. Bir başka deyişle

Örneğin; 1.3.2019 tarihinde avukatlık faaliyetine başlayan ve istisnadan yararlanma şartlarının tamamını taşıyan Bayan (C)'nin 1/3/2019-31/12/2019 tarihleri arasında elde ettiği serbest meslek kazancı 50.000 Türk lirasıdır. Bayan (C)'nin elde ettiği serbest meslek kazancının olan 50.000 Türk lirası istisna tutarının altında kaldığı için kazancının tamamı vergiden istisna olacaktır. İstisna tutarından kalan 25.000 Türk liralık tutar ise ertesi yıla devretmeyecektir. Bayan (C)'nin, faaliyetini 31/10/2020 tarihinde terk etmesi durumunda 1.1.2020 – 31.10.2020 tarihleri arasında elde ettiği 80.000 TL tutarındaki serbest meslek kazancına yine 75.000 TL istisna tam olarak uygulanacak ve kalan tutar olan 5.000 Türk liralık kazancı ise gelir vergisine tabi olacaktır.

3. Birden fazla gelir unsurundan kazanç sağlama

İstisna, ticari, zirai veya mesleki faaliyetten dolayı kazanç elde eden ve şartları sağlayan gerçek kişilere uy-

gülandığından, istisna şartlarını taşıyan mükelleflerin bir vergilendirme döneminde anılan faaliyetlerden bir veya birkaçından kazanç elde etmeleri durumunda söz konusu istisna beyan edilen bu gelirlerin toplamına uygulanacaktır. Örneğin, istisnanın tüm şartlarını taşıyan Bay (E), 20.2.2020 tarihi itibarıyla mimarlık, 1.7.2020 tarihi itibarıyla da inşaat faaliyetine başlamıştır. Bay (E)'nin 2020 takvim yılında inşaat faaliyetinden elde ettiği ticari kazancı 50.000 Türk lirası, mimarlık faaliyeti dolayısıyla elde ettiği serbest meslek kazancı ise 40.000 Türk lirasıdır. Bay (E), elde ettiği toplam 90.000 Türk lirası kazancının 75.000 Türk liralık kısmı için istisnadan yararlanabilecek olup kalan tutar olan 15.000 Türk liralık kazanç ise gelir vergisine tabi olacaktır.

Kazanç istisnasından yararlanan mükellefler, ticari, zirai veya mesleki gelirlerinin dışında, beyana tabi başka bir gelirlerinin (ücret, gayrimenkul sermaye iradı, menkul sermaye iradı veya diğer kazanç ve iratlar) olması durumunda da ticari, zirai ve mesleki kazançları dolayısıyla istisnadan yararlanabilirler. Örneğin; Bay (F), istisna kapsamında 2020 yılında 60.000 Türk lirası serbest meslek kazancı ile 20.000 Türk lirası kira geliri elde etmiştir. Bay

(F), bu gelirleri nedeniyle verdiği yıllık gelir vergisi beyannamesinde sadece serbest meslek kazancına isabet eden 60.000 Türk liralık geliri için istisnadan yararlanabilecek olup, 20.000 Türk liralık kira geliri nedeniyle istisnadan yararlanması söz konusu olmayacaktır. Serbest meslek kazancında kazanç yetersizliği dolayısıyla yararlanılamayan 15.000 liralık istisna kısmının kira gelirinden düşülmesi mümkün değildir.

4. İstisnanın tevkifata etkisi ve tevkifatın mahsup edilebilirliği

Bu istisnanın, Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesi uyarınca tevkif suretiyle ödenecek vergiye etkisi bulunmamaktadır. Dolayısıyla, Gelir Vergisi Kanununun 94. maddesinin birinci fıkrası kapsamında bulunanlar tarafından, istisnadan yararlananlara tevkifat kapsamında ödeme yapılması durumunda, mükellefin genç girişimci istisnasından yararlanıp yararlanmadığına bakılmaksızın gelir vergisi tevkifatı yapılması gerekmektedir. Örneğin; bir anonim şirketin davasını takip eden, ancak genç girişimci istisnasından yararlanan bir Avukata yapacağı serbest meslek ödemesi sırasında yine vergi tevkifatı

yapması gerekmektedir. Dolayısıyla mükellefin bu istisnadan yararlanıyor olmasının, istisnadan yararlanan bu mükellefe ödeme yapanların tevkifat yükümlülüklerine bir etkisi yoktur.

İstisnaya konu kazancın elde edilmesi sırasında tevkif edilen vergilerin tamamı beyanname üzerinden hesaplanan gelir vergisinden mahsup edilebilir. Örneğin; 1.4.2020 tarihinde faaliyete başlayan serbest meslek erbabı Bay (M), istisnadan yararlanma şartlarının tamamını taşımakta olup 1.4.2020 – 31.12.2020 tarihleri arasında 120.000 Türk lirası serbest meslek kazancı elde etmiştir. Ayrıca, ilgili dönemde Bay (M)'ye söz konusu faaliyet dolayısıyla yapılan ödemeler üzerinden 24.000 Türk lirası gelir vergisi kesintisi yapılmıştır. Bay (M), elde ettiği serbest meslek kazancınının 75.000 Türk liralık kısmı için istisnadan yararlanacak olup kalan 45.000 Türk liralık kazanç tutarını ise yıllık beyanname ile beyan edecektir. Bay (M) tarafından verilecek yıllık gelir vergisi beyannamesinde beyan edilen 45.000 Türk lirası üzerinden hesaplanacak olan gelir vergisinden, yıl içinde tevkif yoluyla ödenen 24.000 Türk lirası tutarındaki verginin mahsubu mümkündür. Mahsup edilecek tutarın beyanname

üzerinde hesaplanan gelir vergisinden fazla olması nedeniyle mahsup yoluyla giderilemeyen tevkifat tutarı genel hükümler çerçevesinde red ve iade olunacaktır.

5. İstisnanın yıllık beyanda bulunma yükümlülüğüne etkisi

İstisnanın yıllık beyanda bulunma yükümlülüğüne herhangi bir etkisi yoktur. Çünkü Gelir Vergisi Kanununun yukarıda aktarılan şeklinden de görüleceği üzere ikinci fıkrasında “istisna kapsamındaki faaliyetlerden kazanç elde edilmemesi veya istisna haddinin altında kazanç elde edilmesi hâllerinde dahi yıllık beyanname verilir.” hükmü yer almıştır. Dolayısıyla bu istisnadan yararlanan bir mükellef istisnanın altında gelir elde etse, bir başka deyişle istisna dolayısıyla üzerine ödenmesi gereken bir vergi düşmese de yine yıllık gelir vergisi beyannamesi vermesi gerekmektedir.

Bu istisnadan yararlanan mükelleflerin yıllık gelir vergisi beyannamesinin gelir bildirim tablolarına istisna düşüldükten sonra kalan tutar yazmaları gerekmektedir.

Ancak bu yoldaki düzenleme, aynı Kanununun 85/2. maddesinde yazılı “tacirlerle çiftçilerin ve serbest meslek erbabının kazanç elde etmeseler dahi yıllık beyanname vermeleri gerektiği”ne dair düzenleme ile uyumlu olsa da, 86. maddesinin 1-a bendinde yer alan “kazanç ve iratların istisna hadleri içinde kalan kısmı” için yıllık beyanname verilmeyeceğini belirten düzenlemeyle bir ilişki oluşturmaktadır.

6. Geçici vergi beyanlarında istisna uygulaması

İstisnadan yararlanan ticari kazanç sahipleri ile serbest meslek erbabının (basit usulde vergilendirilenler, Gelir Vergisi Kanununun 42. maddesi kapsamında kazanç elde edenler ve noterlik görevini ifa ile mükellef olanlar hariç) geçici verginin hesabında da söz konusu istisnayı dikkate alacakları tabiidir. Yukarılarda açıklanan hususlar, geçici vergi beyanları için de geçerlidir.

SONUÇ VE ÖNERİ

Bu sirkülerde, Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 20. maddesinde yazılı istisna düzenlemesinin yararlanma ve uygulama koşulları açıklanmış ve örneklerle aktarılmıştır.

Bu istisna düzenlemesinde eleştirilebilecek en büyük konu, istisna tutarının yıllara göre uyarlanmamasıdır. Enflasyon istisnaya etkisi, istisna tutarını her yıl biraz daha eritmesidir. Madde gerekçesinde istisnanın amacı, “tam mükellef gerçek kişilere, elde ettikleri söz konusu kazançlarının 103. maddede yazılı tarifinin ilk gelir diliminde yer alan tutara kadar olan kısmı için istisna tanımak” olarak açıklanmış, dolayısıyla istisna tutarı arasında tarifinin ilk dilimi ile arasında bir ilişki olduğu vurgulanmıştır. Ancak bu ilişki, Kanun tasarısında Meclis Genel Kurulunda koparılmıştır. Bu koparma, yerinde olmamış, istisna tutarının her yıl için yıllık tarife dilimlerine revize edilmesi olanağını ortadan kaldırmıştır.

Gelir Vergisi Kanunda yer alan pek çok istisna tutarı, beyan sınırları vb rakamsal tutar, sınır ve hadler her yıl, Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 123. maddesi uyarın-

ca yenilenirken, Cumhurbaşkanınca tanınan yetki kullanılmadıkça yeniden değerlendirme oranına göre yeniden düzenlenirken, mükerrer 123. maddede mükerrer 20. maddeye yer verilmemiş olmaması dolayısıyla genç girişimcilerde istisna tutarı yenilenmemektedir. Bu nedenle istisna tutarının da her yıl yeniden değerlendirme oranı oranında revize edilebilmesi amacıyla mükerrer 123. maddede sayılan maddelere, mükerrer 20. maddenin de eklenmesi gerekmektedir. Gençlerin girişimci olarak iş dünyasına atılmalarına ilişkin bu teşvikin, enflayona kurban edilmemesi gerekmektedir.

Ek :

GENÇ GİRİŞİMCİLERDE TEŞVİK İSTİSNASINA İLİŞKİN

ÖNEMLİ ÖZELGE ÖZETLERİ

► **Tokat Defterdarlığının 9.12.2020 tarih ve 36583 sayılı Özelgesi**

(...) Vergi Dairesi Müdürlüğü mükelleflerinden babanız ...'nın ... ve ... plakalı araçlarla faaliyetine devam ettiği, adına kayıtlı olan ... plakalı aracı 02.05.2019 tarihinde tarafınıza satışını yaptığı, aynı tarih itibariyle Vergi Dairesi Müdürlüğü nezdinde adınıza mükellefiyet tesis edildiği yoklama ile tespit edilmiş olup, buna göre, babanız adına kayıtlı olan ticari bir aracı satın alarak aynı faaliyet kodu ile faaliyete başlamanız ticari işletmenin devri olarak değerlendirilemeyeceğinden, Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 20. maddesinde sayılan diğer şartları da taşımanız halinde, genç girişimci kazanç istisnasından yararlanmanız mümkün bulunmaktadır.

► **Uşak Defterdarlığının 9.12.2020 tarih ve 18554 sayılı Özelgesi**

(...) Ortaklığı'nın % 50 ortağı olarak Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 20. maddesinde yer alan genç girişimci istisnasından faydalanıldığı esnada anılan ortaklığın sonlandırılması ve aynı faaliyetin mükellefin kendi nam ve hesabına sürdürülmesi durumunda, ilk defa gelir vergisi mükellefiyeti tesis edilmiş olunması şartının ihlal edilmesi söz konusu olmadığından, diğer şartların da sağlanması koşuluyla, kalan süre ile sınırlı olmak üzere mükellefin genç girişimcilerde kazanç istisnasından yararlanması mümkün bulunmaktadır.

► **Bursa Vergi Dairesi Başkanlığının 16.11.2020 tarih ve 176110 sayılı Özelgesi**

6/1/2017 tarihinde mimarlık faaliyeti dolayısıyla ilk defa mükellefiyet tesis eden, 1/11/2017 tarihinde faaliyetini yürütmüş olduğu iş yerinden ayrılarak babasının ikamet amaçlı binaların inşaatı faaliyetini yürüttüğü iş yerine taşınan, 31/12/2017 tarihi itibarıyla babasının faaliyetini sonlandırdığı, 1/2/2018 tarihi itibarıyla mimarlık faaliyetine ek olarak ikamet amaçlı binaların inşaatı faaliyetine

başlayan mükellefin, başladığı ikâmet amaçlı binaların inşaatı faaliyeti dolayısıyla elde ettiği gelir için, Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 20 nci maddesinin “**4. Ölüm nedeniyle faaliyetin eş ve çocuklar tarafından devralınması hali hariç olmak üzere, faaliyeti durdurulan veya faaliyetine devam eden bir işletmenin ya da mesleki faaliyetin eş veya üçüncü dereceye kadar (bu derece dahil) kan veya kayın hısımlarından devralınmamış olması,**” şartının ihlali dolayısıyla genç girişimcilerde kazanç istisnasından faydalanması mümkün bulunmamaktadır.

► **Manisa Vergi Dairesi Başkanlığının 104726 sayılı ve 13.11.2020 tarihli Özelgesi**

Mükellefiyet bilgilerinizin tetkikinde; babanız ... 14/06/2003 tarihinde vefat etmesi üzerine varis olan anneniz ... adına eczacılık faaliyeti nedeniyle ticari kazanç yönünden mükellefiyet tesis edildiği ve anneniz tarafından eczacılık faaliyetine devam edildiği, eczacılık fakültesinde eğitiminizi tamamlamanız neticesinde 23/10/2019 tarihi itibarıyla eczacılık faaliyetine başladığınız, anneniz tarafından anılan faaliyete ilişkin varlıkların

fatura karşılığında şahsınıza devredildiği ve annenizin 31/10/2019 tarihinde mükellefiyet kaydının terkin edildiği durumda, işletmenin esaslı unsurunu oluşturan varlıkların devrinin ticari işletmenin devri kapsamında değerlendirilmesi ve mezkur Kanun maddesindeki **“faaliyeti durdurulan veya faaliyetine devam eden bir işletmenin ya da mesleki faaliyetin eş veya üçüncü dereceye kadar (bu derece dahil) kan veya kayın hısımlarından devralınmamış olması”** şartının ihlali nedeniyle genç girişimci kazanç istisnasından yararlanılması mümkün bulunmamaktadır.

► **İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığının 841043 sayılı ve 13.11.2020 tarihli Özelgesi**

Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 20 nci maddesinde yer alan Genç Girişimcilerde Kazanç İstisnası hükmünden faydalanmak, Gelir Vergisi Kanununun 89. maddesinin birinci fıkrasının (13) numaralı bendinde sayılan şartların taşınması kaydıyla yurt dışında bulunanlara verilen yazılım hizmetinden elde edilen kazancınızın %50'sinin gelir vergisi matrahının tespitinde indirim konusu yapılmasına engel teşkil etmemektedir.

► **Sakarya Vergi Dairesi Başkanlığının 44770 sayı ve 12.11.2020 tarihli Özelgesi**

Geçici T.C. kimlik numarası ile Türkiye Cumhuriyeti ve Irak Cumhuriyeti vatandaşı olan, Türkiye’de ikametgahı bulunan, 17/12/2018 tarihinden itibaren, faaliyetinden dolayı basit usulde ticari kazanç mükellefi olan mükellefin, Türkiye’de ikâmetgahının bulunması nedeniyle tam mükellefiyet esasına göre vergilendirilmesi gerektiğinden, genç girişimcilerde kazanç istisnasına ilişkin şartları topluca taşıması kaydıyla söz konusu istisnadan yararlanması mümkün bulunmaktadır.

► **İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığının 24.9.2020 tarih ve E.701811 sayılı Özelgesi**

Babasının 06/12/2017 tarihinde vefat etmesi üzerine 25/12/2017 tarihinde (...) Vergi Dairesi Müdürlüğüne verdiği işe başlama bildirimine istinaden 06/12/2017 tarihi itibarıyla mükellefiyet tesis edilmesinde işe başlama bildirimi yasal süresi içinde verilmiş olduğundan, genç girişimcilerde kazanç istisnasından yararlanmak diğer şartların da taşıması halinde mümkün bulunmaktadır.

► **Ankara Vergi Dairesi Başkanlığının 229876 sayı ve 2.9.2020 tarihli Özelgesi**

Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 20. maddesinde yer alan genç girişimcilerde kazanç istisnasından yararlanmak için gerekli olan şartları taşıyan mükellefin, mükellefiyetinin başladığı takvim yılından itibaren üç vergilendirme dönemi boyunca söz konusu istisnadan yararlanabilmesi mümkün olup, 2019 takvim yılı birinci dönem geçici vergi beyannamesinin düzeltilmesi suretiyle anılan takvim yılında söz konusu istisnadan yararlanabileceği tabiidir.

► **Antalya Vergi Dairesi Başkanlığının 124377 sayı ve 12.8.2020 tarihli Özelgesi**

Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 20 nci maddesine göre genç girişimcilerde kazanç istisnasından yararlanacak mükellefler için yalnızca ticari, zirai veya mesleki faaliyetleri nedeniyle ilk defa gelir vergisi mükellefiyeti tesis olunma şartı arandığından, daha önce limitet şirket ortaklığından kaynaklanan menkul sermaye iradı nedeniyle gelir vergisi mükellefiyet kaydı açılmış olmasının istisna uygulaması açısından önemi bulunmamaktadır.

Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 20. maddesi ile 292 Seri No'lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde yer alan şartların topluca taşınması kaydıyla, limtet şirket ortaklığından ayrılarak başlanılan serbest meslek kazancından dolayı söz konusu istisnadan yararlanmak mümkün bulunmaktadır.

► **Antalya Vergi Dairesi Başkanlığının 123639 sayılı ve 11.8.2020 tarihli Özelgesi**

Genç girişimcilerde kazanç istisnasından yararlanabilmek için, ticari, zirai veya mesleki faaliyet nedeniyle mükellef adına ilk defa gelir vergisi mükellefiyeti tesis edilmiş olması gerektiğinden, 30/8/2006-18/2/2008 tarihleri arasında babadan miras kalan işletme nedeniyle reşit olmama sebebiyle mükellefiyet tesis edilmiş olunması, (her ne kadar bu işletme fiilen anne tarafından işletilmiş olsa da), 2019 yılında mali müşavirlik nedeniyle mükellefiyet tesisinde, Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 20 nci maddesindeki **“ilk defa gelir vergisi mükellefiyeti tesis edilmesi”** şartının ihlali anlamına geleceğinden genç girişimci kazanç istisnasından faydalanma mümkün değildir.

► **Isparta Defterdarlığının 9705 sayı ve 15.6.2020 tarihli Özelgesi**

16.07.2019 tarihinde annenizin faaliyetini sonlandırdığı, şahsınızın aynı iş yerinde aynı iş kolu ile ertesi gün (17.07.2019 tarihinde) faaliyete başladığınız, annenizin kesintisiz olarak yine aynı iş yerinde sigortalı olarak çalışmaya devam ettiği ve söz konusu iş yerindeki demirbaşların anneniz tarafından tarafınıza fatura edilerek satışının yapıldığı ilgili vergi dairesince yapılan yoklamalarla tespit edilmiş olup, işletmenin esaslı unsurunu oluşturan varlıkların devri de ticari işletmenin devri kapsamında değerlendirilecektir. Ancak Kanun maddesinde belirtilen **“faaliyeti durdurulan veya faaliyetine devam eden bir işletmenin ya da mesleki faaliyetin eş veya üçüncü dereceye kadar (bu derece dahil) kan veya kayın hısımlarından devralınmamış olması”** şartının ihlal edilmesi nedeniyle genç girişimci kazanç istisnasından yararlanmanız mümkün bulunmamaktadır.

► **Zonguldak Vergi Dairesi Başkanlığının 25571 sayı ve 27.4.2020 tarihli Özelgesi**

Faaliyetinizde kullandığınız demirbaşlar ile bir kısım emtianın fatura karşılığı babanızdan devralındığı anlaşılmış olup, işletmenin esaslı unsurunu oluşturan demirbaş veya emtianın devralınması işletmenin devri anlamına geleceğinden, Gelir Vergisi Kanunu'nun mükerrer 20 nci maddesinde yer alan şartlardan; ***“4. Ölüm nedeniyle faaliyetin eş ve çocuklar tarafından devralınması hâli hariç olmak üzere, faaliyeti durdurulan veya faaliyetine devam eden bir işletmenin ya da mesleki faaliyetin eş veya üçüncü dereceye kadar (bu derece dâhil) kan veya kayın hısımlarından devralınmamış olması”*** şartının ihlali nedeniyle “Genç Girişimcilerde Kazanç İstisnasından” yararlanmanız mümkün bulunmamaktadır.

► **Karabük Defterdarlığının 5109 sayı ve 22.4.2020 sayılı Özelgesi**

08/10/2014-11/10/2014 tarihleri arasında üç günlük basit usulde ticari kazanç mükellefiyetinizin bulunduktan sonra 12/6/2019 tarihli itibarıyla çatı işleri faaliyeti nedeniyle

ticari faaliyete başladığınız durumda genç girişimci istisnasından yararlanma şartları arasında sayılan “ilk defa gelir vergisi mükellefiyeti tesis olunma” şartı ihlal edilmiş sayılacağından, genç girişimcilerde kazanç istisnasından yararlanmak mümkün bulunmamaktadır.

► **Kütahya Defterdarlığının 18695 sayı ve 21.4.2020 tarihli Özelgesi**

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu hükümleri uyarınca yayımlanan Karayolları Trafik Yönetmeliğinin 3 üncü maddesinin c/6 fıkrasında çekicinin; “Römork ve yarı römorkları çekmek için imal edilmiş olan ve yük taşımayan motorlu araç” olduğu belirtilmiş olup, nakliyecilik faaliyetine yönelik olan dolayısıyla özel ihtiyaçlar için kullanılmaya elverişli olmayan otobüs, kamyon, çekici ve benzeri araç sahiplerinin kural olarak araçları alış tarihi itibarı ile mükellefiyetlerinin tesis edilmesi gerekmektedir. Bu hüküm ve açıklamalara göre, (...) plakalı çekicinin 20/11/2019 tarihinde adınıza tescil edildiği halde, işe başlama bildirimizi dorseyi de satın aldıktan sonra 17/12/2019 tarihinde vermiş olmanız, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 20 nci maddesinin “**1.İşe başlamanın kanuni**

süresi içinde bildirilmiş olması” şartının ihlali sayılacağından, Genç Girişimcilerde Kazanç İstisnasından yararlanmanız mümkün bulunmamaktadır.

► **Bursa Vergi Dairesi Başkanlığının 62203 sayı ve 20.4.2020 tarihli Özelgesi**

Eşin iş yeri adresinde faaliyette bulunmanız halinde genç girişimcilerde kazanç istisnasından yararlanmanızın mümkün olup olmadığı konusunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir. Ancak 1/3/2019 tarihinde nezdinizde düzenlenen e-yoklama fişinde, faaliyete başladığınız, iş yerinizin aylık 150,00 TL'ye eşiniz ...'ten kiralandığı, işçi çalıştırmadığınız, ofisinizde 1 ofis masası, 1 bilgisayar, 1 koltuk ve 1 evrak dolabının bulunduğu, demirbaşlara ait faturanın bulunmadığının, işe başlama bildiriminde kullanıldığı beyan edilen demirbaşların alış faturalarının istenildiği halde faturaların ibraz edilmediği, bunun üzerine, 14/03/2019 tarihli dilekçeniz ile faaliyet değişikliği talebinde bulunduğunuz ve faaliyet konunuzu değiştirdiğinizin tespit edildiği, 19/3/2019 tarihli e-yoklama fişleri ile, eşinizin iş yeri adresinde 01/12/2017 tarihinden itibaren yeni faaliyetinize başladığınız, şahsınız

adına kayıtlı herhangi bir demirbaşın bulunmadığı, eşinizin iş yerinin ikinci katındaki 20 m²'lik ofisi kullandığınız, yoklama anında iş yerinde bulunmamanız nedeniyle yoklamanın eşiniz nezdinde tutulduğu, farklı tarihli yoklamalarda da iş yerinizde bulunmadığınız tespit edilmiştir. Yapılan yoklamalarda bilfiil işinizin başında bulunmadığınız ve işin sevk ve idaresinin tarafınızca yapılmadığının tespit edilmiş olup, bu durum 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 20 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “***Kendi işinde bilfiil çalışılması veya işin kendisi tarafından sevk ve idare edilmesi***” şartının ihlali sayılacağından genç girişimcilerde kazanç istisnasından yararlanmanız mümkün bulunmamaktadır.

► **Bursa Vergi Dairesi Başkanlığının 13269 sayı ve 20.1.2020 tarihli Özelgesi**

Amcanızın oto kaporta tamirati faaliyetini 20/02/2019 tarihinde sonlandırması ve aynı adreste 01/03/2019 tarihi itibariyle aynı faaliyete başlamanız, istisnanın uygulanma şartlarından olan faaliyeti durdurulan veya faaliyetine devam eden bir işletmenin ya da mesleki faaliyetin eş veya üçüncü dereceye kadar (bu derece dâhil) kan veya

kayın hısımlarından devralınmamış olması şartının ihlali sayılacağından, Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 20 nci maddesinde düzenlenen genç girişimcilerde kazanç istisnasından yararlanmanız mümkün bulunmamaktadır.

► **Bursa Vergi Dairesi Başkanlığının 13242 sayı ve 20.1.2020 tarihli Özelgesi**

24/02/2012 tarihi itibarıyla mükellefiyeti bulunan amcanız ile birlikte aynı adreste aynı sektörde faaliyet göstermeniz ve ticari faaliyetinize başlarken faaliyetinizin esaslı unsurunu oluşturan bazı demirbaşları 05/03/2019 tarihli fatura karşılığında amcanızdan satın almanız mezkur Kanun maddesindeki “faaliyeti durdurulan veya faaliyetine devam eden bir işletmenin ya da mesleki faaliyetin eş veya üçüncü dereceye kadar (bu derece dahil) kan veya kayın hısımlarından devralınmamış olması” şartının ihlali sayılacağından, söz konusu istisna hükmünden faydalanmanız mümkün bulunmamaktadır.

► **Kahramanmaraş Vergi Dairesi Başkanlığının 2092 sayı 13.1.2020 tarihli Özelgesi**

Mükellefiyet tesis tarihi itibarıyla bilfiil işinizin başında olduğunuz, işin sevk ve idaresinin tarafınızca yapıldığı

ve bu durumun nezdinizde yapılan yoklamalarla tutanak altına alındığı anlaşılmış olup 18 yaşından küçük olmanız, adınıza mükellefiyet tesis edilmesi ve bu mükellefiyetle ilgili ödevlerin kanuni temsilciniz tarafından yerine getirilmesinde mevzuata aykırı bir husus bulunmamaktadır. Bu itibarla, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun Genç Girişimcilerde Kazanç İstisnası başlıklı Mükerrer 20 nci maddesinde sayılan diğer şartları da taşımanız halinde, mezkur istisna hükümlerinden yararlanmanız mümkün bulunmaktadır.

► **Konya Vergi Dairesi Başkanlığının 5454 sayı ve 13.1.2020 tarihli Özelgesi**

Eşinizin mükellefiyeti terk ettiği adreste, eşinize ait demirbaş ve büro malzemelerinin ve eşinizin müşteri/müvekkilliği ile devam eden işlerini devralarak serbest meslek erbabı olarak işe başlamanız halinde, Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 20 nci maddesinde yer alan “... ***faaliyeti durdurulan veya faaliyetine devam eden bir işletmenin ya da mesleki faaliyetin eş veya üçüncü dereceye kadar (bu derece dahil) kan veya kayın hısımlarından devralınmamış olması***”, şartını ihlal etmiş

sayılacağından, genç girişimcilerde kazanç istisnasından faydalanmanız mümkün bulunmamaktadır.

► **Antalya Vergi Dairesi Başkanlığının 267833 sayılı ve 10.12.2019 tarihli Özelgesi**

6/4/2017 tarihinden itibaren adınıza ilk defa ticari kazanç yönünden vergi mükellefiyeti tesis edildiği, yaşınızın istisnadan yararlanmaya elverişli olduğu, bu sebeple genç girişimciler için kazanç istisnasından yararlanmak istediğiniz ancak başka bir iş yerinde ücretli olarak çalışmaya başladığınız, ücretli çalıştığınız yerde mükellefiyet konusu işin sevk ve idaresinin tarafınızca rahatlıkla yapıldığı belirtilerek, Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir. Mükellefiyet konusu faaliyetinizin mahiyeti itibarıyla sevk ve idaresinin bir başka işverene bağlı olarak çalışmanıza rağmen sizin tarafınızdan sağlanmasına uygun olması ve bu durumun gerekmesi halinde ispat edilebilir olması koşuluna bağlı olarak ücretli olarak başka bir işverene bağlı şekilde çalışmanız genç girişimcilerde kazanç istisnası uygulamasında “Kendi işinde bilfiil çalışılması veya işin kendisi tarafından sevk ve idare edilmesi” şartının ihlal edilmesi anlamına gelmeyeceğinden, diğer koşulla-

rın da birlikte sağlanması durumunda, söz konusu istisnadan yararlanmanız mümkün bulunmaktadır. Öte yandan 2017 takvim yılı yıllık gelir vergisi beyannamesinin düzeltilmesi suretiyle mükellefiyetin başladığı takvim yılından itibaren söz konusu istisnadan yararlanılabileceği tabiidir.

► **Bursa Vergi Dairesi Başkanlığının 221758 sayı ve 12.11.2019 tarihli Özelgesi**

İşe başlama bildiriminde bulunduktan sonra faaliyetin işyerini tutmaktan vazgeçilmesi sebebiyle için aynı gün itibariyle terk edilmesi, daha sonra farklı bir adreste yeniden faaliyete başlanması durumunda; ilk işe başlama bildiriyle işe başlama yoklaması arasında geçen süre zarfında faaliyette bulunulduğuna ilişkin herhangi bir emareye rastlanılmaması, vergi dairesince faaliyette bulunulduğuna dair diğer mükellefler veya kurum ve kuruluşlar nezdinde başkaca herhangi bir tespit yapılmaması hallerinde, işe başlama bildirimine istinaden tesis edilen ancak, iş yerinde henüz faaliyete başlanılmaması gerekçesiyle aynı gün terkin edilen mükellefiyet kaydı Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 20 nci maddesinde

belirtilen ilk defa mükellefiyet tesisi şartının ihlali sayılmayacak olup, 27/11/2018 tarihinde tesis olunan ancak, aynı gün terk edilen faaliyetinizle ilgili olarak matrahsız katma değer vergisi ve yıllık gelir vergisi beyannamelerinin verilmesi genç girişimcilerde kazanç istisnasından faydalanılmasına engel teşkil etmeyecektir.

► **Gaziantep Vergi Dairesi Başkanlığının 49678 sayılı ve 12.7.2019 tarihli Özelgesi**

Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 120. maddesi hükmü gereği, ticari faaliyet dolayısıyla geçici vergi beyannamesi verilmesi gerekmekte olup, geçici verginin hesabında **“genç girişimcilerde kazanç istisnasının”** da dikkate alınması mümkündür. Öte yandan, söz konusu istisnadan yararlanılması için gerekli olan şartlar ilgili maddede açıkça düzenlenmiş olup, Girişimcilik Belgesi alınması istisnadan yararlanma şartları arasında yer almamaktadır.

► **Bursa Vergi Dairesi Başkanlığının 128283 sayı ve 11.7.2019 tarihli Özelgesi**

30/11/2016 tarihinde ticari kazanç yönünden ilk defa gelir vergisi mükellefi olduktan sonra, 01/03/2018 tarihinde söz konusu mükellefiyet sonlandırılarak ve 01/06/2018 tarihinde farklı faaliyet koduyla yeniden ticari kazanç mükellefiyeti tesis edilmesi durumunda; takvim yılı başıyla işin terk edildiği tarih arasındaki dönem ayrı vergilendirme dönemi sayılacağından gerek bu dönem için verilecek geçici vergi beyannamesinde, gerekse yıllık gelir vergisi beyannamesinde istisnadan tam olarak yararlanmak mümkün bulunmaktadır. Bununla birlikte, 2018 takvim yılı gelirlerine ilişkin olarak verilecek yıllık gelir vergisi beyannamesine her iki faaliyetten elde edilen kazançların dahil edilmesi gerekmekte olup, genç girişimci kazanç istisnasından yalnızca terk edilen işten elde edilen kazanç tutarıyla sınırlı olarak yararlanılabilmektedir. Ayrıca, faaliyetin terk edilmesinden sonra farklı faaliyet konusuyla yeniden gelir vergisi mükellefiyeti tesis edilmesi, ticari kazanç yönünden ilk defa gelir vergisi mükellefi olma şartının ihlali olacağından, ticari faaliyete tekrar başladığınız 01/06/2018 tarihinden itibaren verilmesi gereken geçici

vergi beyannamelerinde ve 2018 takvim yılı gelirlerine ilişkin olarak verilecek yıllık gelir vergisi beyannamesinde yeni başlanılan faaliyet dolayısıyla elde edilen kazanç nedeniyle genç girişimcilerde kazanç istisnasından yararlanmak mümkün bulunmamaktadır.

► **Konya Vergi Dairesi Başkanlığının 67622 sayı ve 10.7.2019 tarihli Özelgesi**

İlgide kayıtlı özelge talep formunuz ve eklerinin incelenmesinden; Başkanlığımız ... vergi numarasında kayıtlı mükellefi olduğunuz, mimarlık faaliyetiniz dolayısıyla 03.01.2018 tarihinden itibaren (...) Vergi Dairesi Müdürlüğünde mükellefiyet tesis ettirdiğiniz Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 20 nci maddesinde yer alan genç girişimcilere kazanç istisnasından yararlandığınız, daha sonra 15.09.2018 tarihi itibarıyla işinizi terk ettiğiniz ancak, 05.10.2018 tarihinde işe başlama bildirimini vererek faaliyetinize yeniden başladığınız belirtilerek, 2018 yılı için yararlanmadığınız dönem ile takip eden 2019 ve 2020 yılları için söz konusu istisnadan yararlanıp yararlanamayacağınız hususunda görüş talep ettiğiniz anlaşılmıştır. İstisna şartlarını sağlayan genç girişimcilerden

bir süre sonra faaliyetlerini terk edenlerin, sadece terk ettiği tarihe kadar elde edilen kazançlar için istisnadan faydalanması, ancak, istisna kapsamındaki faaliyetini terk ettikten sonra yeniden başlaması durumunda ilk defa gelir vergisi mükellefiyeti tesis olunması şartı ihlal edilmiş sayılacağından, istisnadan faydalanması mümkün değildir. Buna göre; 03.01.2018 tarihi itibarıyla başladığınız mimarlık faaliyetinizi 15.09.2018 tarihinde terk etmeniz nedeniyle, 05.10.2018 tarihinde adınıza yapılan mükellefiyet tesisi, ilk defa mükellefiyet tesisi olarak değerlendirilemeyeceğinden, genç girişimcilerde kazanç istisnasından yararlanmanız mümkün bulunmamaktadır.

► **Edirne Vergi Dairesi Başkanlığının 20543 sayı ve 9.7.2019 tarihli Özelgesi**

Aynı faaliyet kodunda mükellefiyeti bulunan babanızın iş yerinde bulunan mevcut demirbaş ve emtiaları mükellefiyetinin terkininden önce şahsınıza fatura ettiği, şahsınızın da babanızdan satın aldığı demirbaş ve emtialar ile 05/03/2019 tarihinde aynı iş yerinde aynı faaliyet konusu olan “Büfecilik” faaliyetine başladığı tespit olunmuştur. Buna göre; bağlı bulunduğunuz vergi dairesinin konuyla

ilgili yapmış olduğu tespitlere istinaden, söz konusu faaliyeti babanızdan devraldığınız anlaşıldığından, Gelir Vergisi Kanunu'nun mükerrer 20 nci maddesinde yer alan şartlardan; ***“4. Ölüm nedeniyle faaliyetin eş ve çocuklar tarafından devralınması hâli hariç olmak üzere, faaliyeti durdurulan veya faaliyetine devam eden bir işletmenin ya da mesleki faaliyetin eş veya üçüncü dereceye kadar (bu derece dâhil) kan veya kayın hısımlarından devralınmamış olması”*** şartının ihlali nedeniyle “Genç Girişimcilerde Kazanç İstisnasından” yararlanmanız mümkün bulunmamaktadır.

► **Manisa Vergi Dairesi Başkanlığının 49313 sayı ve 22.4.2019 sayılı Özelgesi**

Basit usulde vergilendirilen ticari kazanç dolayısıyla, Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 20 nci maddesinde yer alan şartların topluca taşınması halinde, faaliyete başlanılan takvim yılından itibaren üç vergilendirme dönemi boyunca genç girişimcilerde kazanç istisnasından yararlanmak mümkündür. Söz konusu istisna süresi sonrasında ise basit usulde vergilendirilmeye devam edilmesi halinde, herhangi bir süre sınırlaması bulunmaksızın, Gelir

Vergisi Kanununun 89 uncu maddesinin birinci fıkrasının 15 numaralı bendinde yer alan indirimden yararlanmak mümkündür.

► **Kayseri Vergi Dairesi Başkanlığının 24204 sayılı ve 17.4.2019 sayılı Özelgesi**

25.09.2018 tarihinde oto tamir ve bakım faaliyetiyle iştiغال etmek üzere iş yeri kiraladığınız, iş yeri adına elektrik aboneliği tesis ettirebilmek için aynı tarih itibariyle kendi adınıza defter tasdik ettirerek vergi dairesine işe başlama bildiriminde bulunduğunuz, işe başlama başvurunuzla istinaden 27.09.2018 tarihinde yapılan yoklamada iş yerinde henüz faaliyete başlamadığınızın tespit edilmesi üzerine mükellefiyetinizin açılış tarihi itibariyle (25.09.2018) terkin edildiği, gerekli eksikliklerin tamamlanmasını müteakip vergi dairesine yeniden işe başlama bildiriminde bulunduğunuz ve bu talebinize istinaden yapılan yoklama üzerine 05.10.2018 tarihi itibariyle adınıza mükellefiyet tesis edildiği anlaşılmakla, ilk işe başlama bildiriyle işe başlama yoklaması arasında geçen süre zarfında faaliyette bulunduğunuza ilişkin herhangi bir emareye rastlanılmaması, vergi dairesince faaliyette

bulunduğunuza dair diğer mükellefler veya kurum ve kuruluşlar nezdinde başkaca herhangi bir tespit yapılamaması hallerinde, 25.09.2018 tarihinde vermiş olduğunuz işe başlama bildirimine istinaden tesis edilen ancak, iş yerinde henüz faaliyete başlanılmaması gerekçesiyle aynı gün terkin edilen mükellefiyet kaydı, Mezkur Kanun maddesinde belirtilen ilk defa mükellefiyet tesisi şartının ihlali sayılmayacak olup, genç girişimcilerde kazanç istisnasından faydalanmanıza engel teşkil etmeyecektir.

► **Trabzon Vergi Dairesi Başkanlığının 57996 sayılı ve 1.10.2019 tarihli Özelgesi**

01/05/2017 tarihinde başlanılan avukatlık faaliyeti şeklindeki mesleki faaliyetin 30/09/2017 tarihi itibarıyla (...) ile birlikte adi ortaklığa dönüştürülmesi hali, ilk defa gelir vergisi mükellefi olma şartının ihlali sayılmayacak ve ortağın da istisna şartlarını taşıması kaydıyla, genç girişimcilerde kazanç istisnasından faydalanmak mümkün olacaktır.

► **Kayseri Vergi Dairesi Başkanlığının 19.9.2018 tarih ve 65947sayılı Özelgesi**

1.11.2016 tarihinde Avukatlık faaliyeti ile iştigal etmek üzere ayrı ayrı mükellefiyet tesis ettiren ve genç girişimci istisnasından yararlanma koşullarını ayrı ayrı taşıyan Avukatların, ilk defa mükellefiyet tesis ettiren (C) ile birlikte 12.12.2016 tarihi itibariyle adi ortaklık çatısı altında faaliyetlerini devam ettirmeleri, ilk defa gelir vergisi mükellefiyeti tesis edilmiş olunması şartının ihlal edilmesi anlamına gelmeyeceğinden, diğer şartların da sağlanmış olması ve tüm ortakların öngörülen şartları taşıması koşuluyla, kalan süre ile sınırlı olmak üzere genç girişimcilerde kazanç istisnasından yararlanmaları mümkün bulunmaktadır

► **İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığının 113406 sayı ve 25.4.2017 tarihli Özelgesi**

Bir firmada sigortalı olarak çalışırken 01/04/2016 tarihinde iş yeri açarak başladığınız ve sigortalı olarak çalıştığınız firmadan 01/07/2016 tarihinde ayrılarak tam zamanlı olarak devam ettiğiniz ticari faaliyetinizde bilfiil çalışılmayan dönemde işin sevk ve idaresinin tarafınızca sağlan-

ması şartıyla, faaliyete başladığınız takvim yılından itibaren üç vergilendirme dönemi boyunca elde edeceğiniz kazançların Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 20 nci maddesi ile 292 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde sayılan diğer şartların da sağlanması kaydıyla gelir vergisinden istisna tutulması mümkün bulunmaktadır.

► **Şanlıurfa Vergi Dairesi Başkanlığının 7.4.2017 gün ve 10978 sayılı Özelgesi**

Mükellefiyet tesisi için gerekli işlemlerin yerine getirilmesinden sonra istisnadan yararlanmak için vergi dairesine ayrıca bir başvuru yapılmasına veya talepte bulunulmasına gerek yoktur.

► **İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığının 75068 sayı ve 16.3.2017 tarihli Özelgesi**

Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 20 nci maddesinde hükme bağlanan gelir vergisi istisnasından yararlanabilmesinin şartlarından biri, mükellefin kendi işinde bilfiil çalışması ya da işin kendisi tarafından sevk ve idare edilmesi olup, işte bilfiil çalışılmasa dahi iş sahibi tarafından işin sevk ve idaresinin kendi elinde tutulması, işin yürütülmesiyle ilgili kararların alınması, planlanması veya

denetiminin yapılması gibi durumlarda da istisna şartı ihlal edilmiş sayılmamaktadır. Yukarıda yer alan hüküm ve açıklamalar çerçevesinde, işinizin sevk ve idaresinin elinizde tutulması ve maddede yer alan diğer şartları da sağlamanız koşuluyla, başka bir iş yerinde ücretli olarak çalışmanız ve yanınızda yardımcı eleman çalıştırmanız genç girişimcilerde kazanç istisnasından yararlanmanıza engel teşkil etmemektedir.

► **İzmir Vergi Dairesi Başkanlığının 7674 sayı ve 8.3.2017 tarihli Özelgesi**

Home ofis şeklinde yürütmekte olduğunuz tıbbi ürünlerin, araç ve malzemelerin toptan satışı faaliyetinin sevk ve idaresinin tarafınızca sağlanıyor olması halinde, sigortalı ve vardiyalı olarak bir işverene bağlı olarak çalışmaya başlamanız, genç girişimcilerde kazanç istisnası uygulamasında “Kendi işinde bilfiil çalışılması veya işin kendisi tarafından sevk ve idare edilmesi” şartının ihlal edilmesi anlamına gelmeyeceğinden, diğer koşulların da birlikte sağlanmış olması koşuluyla, söz konusu istisnadan yararlanmanız mümkün bulunmaktadır.

► **Muğla Vergi Dairesi Başkanlığının 27.2.2017 gün ve 19431 sayılı Özelgesi)**

10.2.2016 tarihinden itibaren ticari, zirai veya serbest meslek faaliyeti nedeniyle mükellefiyet tesis edenlerin, mükellefiyet tesis tarihi itibariyle 29 yaşını doldurmamış olması gerekmektedir. Doğum günü itibariyle mükellefiyet tesis tarihinde 29 yaşını doldurmuş olanların bu teşvik istisnasından yararlanmaları mümkün değildir.

► **İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığının 21838 sayı ve 23.1.2017 tarihli Özelgesi**

Daha önce bir şirkette yönetim kurulu üyeliği yapan ve bu suretle huzur hakları veya şirketten alınan kâr payları dolayısıyla mükellefiyeti bulunan bir kişinin, 29 yaşını tamamlamadan serbest avukatlık yapmak amacıyla serbest meslek mükellefiyetini ilk olarak tesis etmesi halinde, diğer koşulları da taşımak kaydıyla bu istisnadan yararlanması mümkündür.

► **Kayseri Vergi Dairesi Başkanlığının 188 sayı ve 30.12.2016 tarihli Özelgesi**

Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 120 nci maddesi hükmü gereği “ Genç girişimcilerde kazanç istisnası” başlıklı mükerrer 20 nci maddesinde belirtilen istisna kapsamındaki faaliyetler dolayısıyla da geçici vergi beyannamesi verilecek olup, geçici verginin hesabında söz konusu istisnanın dikkate alınacağı tabiidir.

► **Trabzon Vergi Dairesi Başkanlığının 29.12.2016 tarih ve 105 sayılı Özelgesi**

Genç girişimciler kazanç istisnasından 10.2.2016 tarihinden itibaren ticari, zirai veya serbest meslek faaliyeti nedeniyle ilk defa mükellefiyet tesis edenler yararlanacaklardır. Bu tarihten önce mükellefiyet tesis edenlerin bu teşvik istisnasından yararlanmaları mümkün değildir.